

นวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการใหม่สำหรับการพัฒนาทักษะ
ภาษาจีนในผู้สูงอายุช่วงระหว่าง 60-69 ปี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
ชาวจีนในชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ
กรุงเทพมหานคร*

KNOWLEDGE SET AND NEW METHOD OF DEVELOPING CHINESE
SKILL FOR ELDERLY AGE BETWEEN 60 – 69 YEARS TO SUPPORT
CHINESE TOURIST IN WAT PAYOON COMMUNITY, KUDIJEEN
COMMUNITY AND WAT KANLAYA COMMUNITY BANGKOK

ไพลิน มุนินทรวัฒน์

Pailin Munintorwat

ศรันย์ดิษฐ์ เบญจพงศ์

Srundit Benjapongs

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร

Faculty of Humanities and Social Sciences, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok, Thailand

E-mail: srundit.be@bsru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน 2) สร้างนวัตกรรมที่เป็นชุดความรู้ที่ปฏิบัติง่ายไม่ซับซ้อนสามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ 3) ทดลองใช้นวัตกรรมพร้อมกับชุดความรู้และกระบวนการ วัดและประเมินในด้านประสิทธิภาพ ด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบและการใช้งานชุดความรู้จากผู้ใช้งาน ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุระหว่าง 60-69 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนเป้าหมาย เลือกแบบตามสะดวก จำนวน 30 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้แทนชุมชน ตัวแทนผู้สูงอายุ ชุมชนวัดประยุรวงศ์ กุฎีจีน และวัดกัลยาณ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเชิงสำรวจ และคำถามในการสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน

* Received 21 January 2023; Revised 18 February 2023; Accepted 21 February 2023

ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน การฟัง-พูดเป็นทักษะที่ต้องการพัฒนา มากที่สุด ข้อคำถามที่สอดคล้องกับประสบการณ์และภูมิหลังของผู้สูงอายุช่วยเพิ่มความสนใจที่จะเข้าร่วม 2) นวัตกรรมชุดความรู้ปฏิบัติง่ายไม่ซับซ้อน สามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ และนำมาทดลองใช้ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการอบรม ระดับมากที่สุด 3) การทดลองใช้นวัตกรรมชุดความรู้ กระบวนการและประเมินประสิทธิภาพ สามารถนำนวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการใหม่ไปเป็นต้นแบบ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน รองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

คำสำคัญ: นวัตกรรม, ชุดความรู้ภาษาจีน, ผู้สูงอายุ, การท่องเที่ยวโดยชุมชน, นักท่องเที่ยวชาวจีน

Abstract

This research article aims to 1) survey the need for Tourism Chinese skills of the community elderly, 2) create an innovative, simple knowledge set that is easy to train with, 3) test the innovative knowledge set and process as well as assess performance, pattern and content. This article used a mixed research approach, and the same group consisted of 30 senior citizens aged between 60-69 years living in the target community, selected by convenience. Key informants were 30 community leaders, community representatives, and senior citizen representatives from Wat Prayurawong, Kudijeen and Wat Kanlaya communities. The tools used in this study were a survey form and group discussion question. Data was collected from documents, survey and group discussion. Statistics used in this study were percentage, mean and standard deviation. Descriptive analysis was performed on the data and revealed that 1) the need to develop Chinese language skills for community tourism consisted of general information, knowledge about the community, and listening-speaking were the most in need parts. In addition, questions that were consistent with the elderly's background and experience will improve attractiveness. 2) The innovative knowledge set was easy to practice, meeting the needs of the community and the elderly. Trials were carried out through a language training program for the elderly, and the knowledge set was given the highest rating. 3) Trials showed that the innovative

knowledge set and process could be used as a model for other communities to accommodate Chinese tourists in their own contexts.

Keywords: Innovation, Chinese Textbook Set, Elderly People, Community-Based Tourism, Chinese Tourists

บทนำ

ชุมชนแต่ละแห่งล้วนมีบริบทที่แตกต่างกัน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการที่ดี ตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561- 2565 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561) กรุงเทพมหานครมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ศาสนา แหล่งซื้อสินค้า แหล่งท่องเที่ยวด้านอาหาร หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยชุมชน “ย่านกะดีจีน” เป็นหนึ่งในย่านประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร (เอกขญา ศรีสุวรรณ, 2560) ครอบคลุมชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ ที่มีที่ตั้งในเขตธนบุรีซึ่งทั้ง 3 ชุมชนเป็นชุมชนเก่าแก่มิฝงแม่น้ำเจ้าพระยา ที่มีความหลากหลาย ผสานกลมกลืนทั้งทางด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรมของชาวไทย ชาวจีน และ ชาวโปรตุเกส มีมรดกทางสังคมและวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้อันทรงคุณค่าและมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่หลากหลายสืบทอดไว้ถึงปัจจุบันจนเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น (พอฤทัย อดใจ และ กนิษฐา ชิตช่วง, 2558)

จากข้อมูลของกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาประเทศไทยระหว่างเดือนม.ค.-ธ.ค. 63 มากเป็นอันดับหนึ่งมีจำนวนมากกว่า 1.2 ล้านคน โดยกรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายสำคัญ (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยวในอดีต จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนก็มีมากเป็นอันดับหนึ่งโดยเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ประมาณร้อยละ 27.81 (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)

เนื่องด้วยชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์เป็นชุมชนที่เป็นจุดเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอื่น อาทิ ย่านปากคลองตลาด คลองสาน วัดอรุณราชวราราม วัดพระศรีรัตนศาสดารามและมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยส่งเสริมหลายด้าน อาทิ ค่าใช้จ่ายถูก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก รวมถึงเสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยว (ปิ่นทอง วงษ์สกุล, 2563) ในช่วงเวลากลางวันคนที่อยู่ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ แต่ยังไม่ทราบข้อมูลแน่ชัดว่าทั้ง 3 ชุมชนมีจำนวนผู้สูงอายุเท่าใด แต่จากข้อมูลของกรุงเทพมหานคร พบว่าในเขต

ธนบุรีมีจำนวนผู้สูงอายุมากถึง 25,736 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 24.27 ของประชากรทั้งหมด (กองยุทธศาสตร์สาธารณะสุขและสิ่งแวดล้อม, 2564) ซึ่งผู้สูงอายุเหล่านี้จะมีความรู้เกี่ยวกับชุมชนของตนเป็นอย่างดี จึงเห็นว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนได้ อย่างไรก็ตามผู้สูงอายุอาจประสบปัญหาการสื่อสารโดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกการแปลภาษา แต่ข้อมูลชุมชนอาจเป็นคำศัพท์เฉพาะทาง ซึ่งจะสร้างปัญหาในการสื่อสาร ดังนั้นจากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง นวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการใหม่สำหรับการพัฒนาทักษะภาษาจีนในผู้สูงอายุช่วงระหว่าง 60-69 ปี เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีน ในชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาใช้เป็นคู่มือพัฒนาทักษะสื่อสารภาษาจีน เป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและอาจเป็นการสร้างความประทับใจในการสนทนาที่ตีระหว่างเจ้าบ้านกับผู้มาเยือน (Human Touch) เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของชุมชน จนอาจนำมาสู่การบอกต่อเรื่องราวหรือการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน
2. เพื่อสร้างนวัตกรรมที่เป็นชุดความรู้ที่ปฏิบัติงานไม่ยุ่งยากซับซ้อนสามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อทดลองใช้นวัตกรรมพร้อมกับชุดความรู้และกระบวนการดังกล่าวพร้อมทั้งวัดและประเมินในด้านประสิทธิภาพ ด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบและการใช้งานชุดความรู้จากผู้ใช้งาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบวิธีวิจัยที่หลากหลาย และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา หมายเลขเอกสารรับรอง COA No. BSRU-REC 6308002 ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนหลัก ๆ รวม 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และ วิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนด้านสถานที่ท่องเที่ยว อาหาร ผลิตภัณฑ์ รวมถึงจุดเด่นของชุมชน 2) สำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อนำไป

พัฒนาชุดความรู้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนอย่างแท้จริง 3) สร้างชุดความรู้พัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุสำหรับการท่องเที่ยวชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ชุด และจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุเพื่อทดลองใช้ในวัดกรรมชุดความรู้และกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ 4) การประเมินความพึงพอใจของผู้สูงอายุภายหลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมที่มีต่อวัดกรรมชุดความรู้และกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ผู้สูงอายุโดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดช่วงอายุระหว่าง 60-69 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนเป้าหมาย วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสนทนากลุ่ม (Group Participant) เป็นผู้นำชุมชน ผู้แทนชุมชน ตัวแทนผู้สูงอายุ ที่สามารถให้ข้อมูลของชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ เกณฑ์การคัดเลือก คือ ทราบความเป็นมาเรื่องเล่าของชุมชน สามารถให้ข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง หรือ ผู้ที่มีบทบาทด้านศาสนา วัฒนธรรมในชุมชน โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ชุมชนละ 5-10 คนและกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ ชุมชนละ 10 คน รวมจำนวน 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือวิจัยทั้งหมดได้รับการรับรองจริยธรรมในมนุษย์ ก่อนเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ (Survey Questionnaire) มีจำนวน 2 ชุด ได้แก่ (1) แบบสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน และ (2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมชุดความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาจีน เครื่องมือทั้ง 2 ชุด สร้างและกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) และกำหนดให้ข้อคำถามที่ยอมรับได้ต้องมีค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพได้ค่าดัชนีระหว่าง 0.6-1.0 แล้วนำมาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยในแบบสอบถามความพึงพอใจ มีส่วนที่เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แสดงความพึงพอใจให้ผู้ตอบเลือกจำนวน 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด และกำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ได้แก่ 4.21-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด 3.41-4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก 2.61-3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง 1.81-2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย 1.00-1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด (บุษบา กนกศิลปกรรม, 2559) 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ชุด สร้างและกำหนดประเด็นคำถามให้

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากการแนะนำด้านเนื้อหาตามความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้คำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิ์และการยินยอมของผู้ให้ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ตรวจสอบเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ เกณฑ์การคัดเลือกเอกสารสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และขอบเขตการวิจัย 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนด้วยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) อาศัยประเด็นคำถามการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน ดำเนินการชุมชนละ 1 ครั้ง มีผู้ร่วมวิจัยในการสนทนากลุ่ม (Group Participant) ครั้งละ 5-10 คน 3) สำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชนด้วยวิธีการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนเป้าหมาย จำนวนชุมชนละ 10 คน รวมทั้งหมด 30 คน โดยใช้แบบสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 4) จัดกิจกรรมอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุเพื่อทดลองใช้นวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ แล้วประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมทั้งหมด ด้วยวิธีการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมชุดความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาจีน เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การคำนวณค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในชุมชน ผลการวิจัยดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.3 เป็นเพศชาย ร้อยละ 6.6 กลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 65.1 ข้อมูลเรื่องสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรส ร้อยละ 83.3 สถานภาพโสด ร้อยละ 10 และ มีสถานภาพหม้าย ร้อยละ 3.3 ข้อมูลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 43.3 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 33.3 มีการศึกษา

ระดับอนุปริญญาหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 16.7 และ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 6.7 และข้อมูลเรื่องการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 36.6 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 26.6 และร้อยละ 3.3 ไม่ได้ให้ข้อมูล

1.2 ความรู้ความสามารถและความรู้เกี่ยวกับชุมชน ในเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 คน ร้อยละ 90 ไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 10 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจีน เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 48.3 มีความรู้เรื่องประวัติชุมชนหรือสถานที่สำคัญในชุมชน ร้อยละ 27.6 มีความรู้เรื่องอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ร้อยละ 24.1 มีความรู้เรื่องประเพณีและเทศกาลชุมชน และ ร้อยละ 20.7 มีความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ชุมชน เรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ร้อยละ 60.0 เคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ร้อยละ 56.7 เคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านประเพณีและวัฒนธรรม และ ร้อยละ 30.0 เคยกิจกรรมด้านจิตอาสาจิตสาธารณะ และเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมชุมชน กลุ่มตัวอย่างทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน โดยเป็นผู้จัดงานหลัก ร้อยละ 20 และจะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 80

1.3 ความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีน เรื่องทักษะที่ควรจัดอบรม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 คน ร้อยละ 73.3 เห็นว่าควรพัฒนาทักษะการพูด ร้อยละ 46.7 เห็นว่าควรพัฒนาทักษะการฟัง ร้อยละ 30.0 ควรพัฒนาทักษะการอ่าน หัวข้อที่ควรฝึกอบรม ร้อยละ 40.0 ระบุว่าควรอบรมเรื่องการให้ข้อมูลชุมชน ร้อยละ 36.7 ระบุว่าควรเป็นเรื่องการแนะนำสถานที่สำคัญ ร้อยละ 36.7 การแนะนำผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 26.7 การทักทาย ร้อยละ 20.0 การแนะนำอาหารของชุมชน และร้อยละ 16.7 การบอกเส้นทางอยู่ในลำดับสุดท้าย รูปแบบกิจกรรมการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระบุว่า ควรสอนแบบกิจกรรมกลุ่มหลายคน สื่อที่ใช้ในการอบรม ร้อยละ 53.3 ระบุควรเลือกใช้มากที่สุดคือ เอกสารสิ่งพิมพ์ กับภาพประกอบ และ ร้อยละ 25.6 เห็นว่า เป็นคลิปวิดีโอ เรื่องระยะเวลาการฝึกอบรมต่อครั้ง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรฝึกอบรมครั้งละ 1.30 ชั่วโมง ร้อยละ 66.7 ควรฝึกอบรมครั้งละ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 23.3 และควรฝึกอบรมครั้งละ 30 นาที ร้อยละ 10 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วนคือ เนื้อหา และ การปฏิบัติ ในเวลาที่เท่า ๆ กัน ช่วงเวลาที่ควรจัดอบรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรเริ่มเวลา 10.00 น. ร้อยละ 83.3 ควรเริ่มเวลา 09.00 น. ร้อยละ 23.3 และ ควรเริ่มเวลา 13.00 น. ร้อยละ 16.7 ตามลำดับ สุดท้ายเรื่องสถานที่ฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรจัด ณ ที่ทำการชุมชน ร้อยละ 83.3 ห้องเรียนในโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงชุมชน ร้อยละ 13.3 และ สถานที่อื่น ๆ ที่เหมาะสม ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

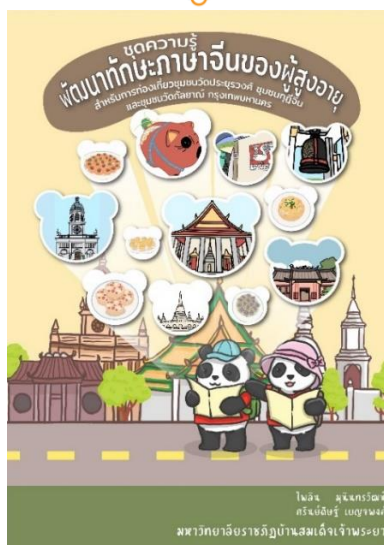
2. ผลการสร้างนวัตกรรมที่เป็นชุดความรู้ที่ปฏิบัติง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนสามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาชุดความรู้พัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุสำหรับการท่องเที่ยวชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แผนภาพเชื่อมโยงชุมชนท่องเที่ยว เชื่อมโยงชุมชนท่องเที่ยวของชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ มีจุดปักหมุดทั้งสิ้น 15 แห่ง ครอบคลุมสถานที่และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ จัดทำในรูปแบบ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาจีน ผู้สูงอายุสามารถนำไปเป็นเครื่องมือแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเป็นภาษาจีนได้อย่างง่าย ๆ

ภาพที่ 1 แผนที่เชื่อมโยงชุมชนท่องเที่ยว (ภาษาไทยและภาษาจีน)

ส่วนที่ 2 ชุดความรู้พัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุสำหรับการท่องเที่ยวชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร ภายในประกอบด้วยเนื้อหา 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 การทักทายและการแนะนำตัว มีเนื้อหาคำศัพท์เรื่องการทักทายแนะนำตัว ประโยคสนทนาเพื่อถามชื่อและบอกชื่อของตนเอง บทที่ 2 การถามทางและการบอกทาง มีเนื้อหาคำศัพท์การบอกทิศทาง ประโยคสนทนาสั้น ๆ เพื่อบอกเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยว บทที่ 3 ข้อมูลท่องเที่ยวชุมชน มีเนื้อหาชื่อเฉพาะและคำศัพท์ที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและอาหารที่มีชื่อเสียงของชุมชน บทที่ 4 การบอกข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน มีเนื้อหาคำศัพท์ที่บอกลักษณะสินค้าและผลิตภัณฑ์ในชุมชน ประโยคสนทนาอย่างง่าย การสั่งอาหาร สอบถามข้อมูลเบื้องต้น บทที่ 5 การซื้อขายสินค้า มีคำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลขและการซื้อขายสินค้า ประโยคซื้อขายและต่อรองราคาอย่างง่าย

ภาพที่ 2 ชุดความรู้พัฒนาทักษะภาษาจีนสำหรับผู้สูงอายุ

โดยแต่ละบทมีโครงสร้างเนื้อหาประกอบด้วย บทสนทนา คำศัพท์ เกร็ดความรู้พร้อมภาพประกอบและในทุกๆ บทจะมีตัวอักษรจีน พินอินแปลภาษาไทยประกอบ และเนื้อหาปรับให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุเน้นการพูดเป็นคำที่กระชับรัด ประโยคใช้บ่อย แต่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้

13

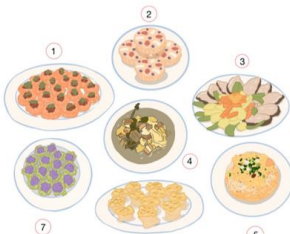
卡拉尼密特寺 (kā lā ní mì tè sī)
วัดกัลยาณมิตรารามวชิรราช

大铜钟 (dà tóng zhōng)
ระฆังยักษ์

14

คำศัพท์เสริม : อาหารที่มีชื่อเสียงของชุมชน

ภาษาจีน	พินอิน	คำแปล
水晶龙 (1)	shuǐ jīng lóng	มังกรจากแก้ว
库迪金蛋糕 (2)	kù dí jīn dàn gāo	ขนมไข่กวน
龙波肉 (3)	lóng bō ròu	เนื้อสุก
杂菜嘛法汤 (4)	zá cài mā fǎ tāng	ต้มยำ
鸡肉炒米线 (5)	jī ròu chǎo mǐ xiàn	ขนมเส้นผัดไก่
泰式金杯 (6)	tài shì jīn bēi	ส้มแขก
紫花甜品 (7)	zǐ huā tián pǐn	ขนมหวาน

ภาพที่ 3 เนื้อหาชุดความรู้ภาษาจีน

โดยสรุปชุดความรู้มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกระบวนการเรียนรู้ตาม
ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกระบวนการเรียนรู้

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	กระบวนการเรียนรู้
1. ทักทายและแนะนำตัว	1. สามารถทักทายนักท่องเที่ยว	1. ฝึกออกเสียงซ้ำจากง่ายไปยาก
2. ถามทางและบอกทาง	พูดคำศัพท์และสนทนาอย่างง่าย	2. ฝึกสนทนา
3. ให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว	ได้	3. จำลองสถานการณ์จริง
4. ให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน	2. คลายความเหงาของผู้สูงอายุ	
5. ซื้อขายสินค้า	3. ผู้สูงอายุรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	

3. ผลการทดลองใช้นวัตกรรมพร้อมกับชุดความรู้และกระบวนการดังกล่าวพร้อมทั้งวัดและประเมินในด้านประสิทธิภาพ ด้านเนื้อหาสาระและรูปแบบพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากผู้ใช้งาน เป็นผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าอบรมเพื่อการพัฒนาทักษะภาษาจีนสำหรับผู้สูงอายุภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมจนครบจำนวน 10 ครั้ง รวมจำนวน 15 ชั่วโมง โดยวิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual Method) แบ่งกลุ่มเพื่อแสดงบทบาทสมมติและจำลองการสนทนาในสถานการณ์จริง โดยใช้เทคนิคบัตรคำประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนและจดจำคำศัพท์ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น โดยผลประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีน

ด้าน	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิธีการ	4.605	.188	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา	4.693	.221	มากที่สุด
ด้านสถานที่และสื่อการสอน	4.655	.157	มากที่สุด
ด้านตัวผู้สอน/วิทยากร	4.694	.196	มากที่สุด
ด้านระยะเวลา	4.700	.318	มากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วม	4.873	.134	มากที่สุด
ภาพรวม	4.704	.130	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.704, S.D. = .130) รวมทั้งความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.605-4.873

แสดงถึงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในแต่ละด้านตามลำดับมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านระยะเวลาด้านตัวผู้สอน/วิทยากร ด้านเนื้อหา ด้านสถานที่และสื่อการสอน ด้านวิธีการ

สำหรับผลประเมินความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้ภาษาจีนสำหรับผู้สูงอายุเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนในชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้

ด้าน	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.833	.149	มากที่สุด
ด้านรูปแบบ	4.867	.218	มากที่สุด
ด้านการใช้งาน	4.793	.295	มากที่สุด
ภาพรวม	4.831	.175	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.766, S.D. = 0.424) และความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้ในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.793-4.867 แสดงถึงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อชุดความรู้ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจตามลำดับมากไปน้อย คือ ด้านรูปแบบ ด้านเนื้อหา และด้านการใช้งานชุดความรู้

ภาพที่ 4 ตัวอย่างภาพกิจกรรมการอบรม

โดยสรุปจากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อนวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการสำรวจความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนนั้นประกอบไปด้วยหัวข้อที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถและความรู้เกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะภาษาจีนที่ควรจัดอบรม หัวเรื่องที่ควรฝึกอบรมผู้สูงอายุให้ความเห็นว่าเรื่องการแนะนำสถานที่สำคัญ การแนะนำผลิตภัณฑ์ชุมชน การทักทาย การแนะนำอาหารของชุมชน และการบอกเส้นทางเป็นหัวเรื่องที่ควรฝึกอบรมรูปแบบกิจกรรมที่ควรอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ระยะเวลาฝึกอบรมต่อครั้ง ช่วงเวลาและสถานที่จัดอบรม หัวข้อคำถามและเนื้อหาในการอบรมนั้นมีความสอดคล้องกับประสบการณ์และภูมิหลังของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการช่วยกระตุ้นให้ผู้สูงอายุมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วม ด้านประเด็นพัฒนาทักษะภาษาจีน การฟัง-พูดเป็นทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ จันทรประดิษฐ์ และคณะ ที่ผู้สูงอายุในชุมชนมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่เน้นกิจกรรมฟัง-พูดเช่น การทักทาย แนะนำตัว การให้ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงการถาม-ตอบคำถามให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนหัวข้อที่ต้องการอบรมเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับอาชีพหรือภูมิหลังเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม (ทวีศักดิ์ จันทรประดิษฐ์, ชัยณรงค์ ศรีรักษ์ และอุดมกฤษฎ์ ศรีนนท์, 2563) ส่วนแนวคิดของ อาชญญา รัตนอุบล และ Osher Lifelong Learning Institute at Rutgers University ที่กล่าวถึงแนวคิดการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สูงอายุว่า หัวข้อกิจกรรมมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้เดิมหรือมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงานที่ผ่านมาเป็นปัจจัยทำให้ผู้สูงอายุต้องการมีส่วนร่วม ดังนั้นการเรียนรู้จากหัวข้อที่เกี่ยวกับประสบการณ์จึงเหมาะกับผู้สูงอายุ เพราะสามารถสะท้อนความคิดจากประสบการณ์เดิมและเสริมสร้างการเรียนรู้จากประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ (อาชญญา รัตนอุบล, 2562) ; (Osher Lifelong Learning Institute at Rutgers University, 2020)

2. จากผลการสร้างนวัตกรรมที่เป็นชุดความรู้ที่ปฏิบัติง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนสามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาชุดความรู้พัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุสำหรับการท่องเที่ยวชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนด้านวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้เทคนิควิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-lingual Method) และการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อจำลองสถานการณ์บทบาทสมมติ ซึ่งการฟัง-พูดจะเป็นทักษะที่ผู้สูงอายุจะสามารถใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความชื่นชอบของผู้สูงอายุที่ต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ฝึกจำลองตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละ

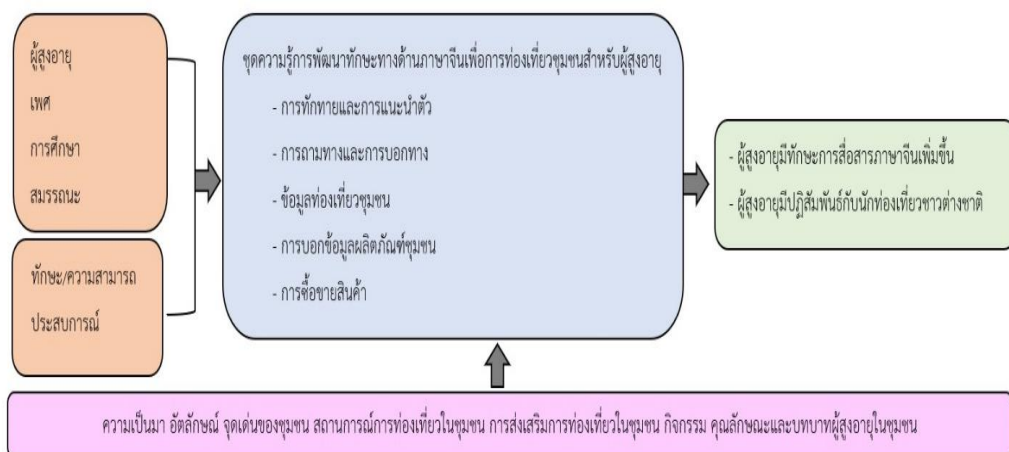

ละบทเรียน กระตุ้นการมีส่วนร่วม และช่วยให้จดจำเนื้อหา ฝึกพูดออกเสียงได้มากขึ้น เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ Richards & Rodgers ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ทางภาษามีทักษะทั้งสิ้น 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเรียนรู้ทางภาษาที่เริ่มจากการฟัง-พูดซ้ำ ๆ เน้นการออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนได้จดจำ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ออกเสียงพูดก่อนที่จะพัฒนาทักษะอื่น ๆ (Richards, J. C., & Rodgers, T. S., 1999)

3. จากผลการทดลองใช้นวัตกรรมพร้อมกับชุดความรู้และกระบวนการดังกล่าวพร้อมทั้งวัดและประเมินในด้านประสิทธิภาพ ด้านเนื้อหาสาระและรูปแบบพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากผู้ใช้งาน ได้ออกแบบชุดความรู้บนพื้นฐานของบริบทชุมชนและความต้องการของชุมชนเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุทราบถึงภูมิหลังเป็นอย่างดี ทั้งในด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ และด้านการใช้งาน ทำให้ผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับชุมชนของตนจึงรู้สึกมีส่วนร่วมมองเห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนของตน สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชน ทำให้ชุดความรู้มีผลประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมนวรรณ เพื่อองประยูรและณัฐศุภา จิวศิวานนท์ และงานวิจัยของ จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์ และรักชนก คชไกร ที่วิจัยเกี่ยวกับการสร้างมัลติมีเดียท้องถิ่น มีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมอบรม ไม่เพียงเป็นการเสริมสร้างความสามารถของผู้สูงอายุและสร้างเครือข่ายภายในชุมชนเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนมากขึ้น และยังก่อให้เกิดแรงผลักดันในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น (ธมนวรรณ เพื่อองประยูรและณัฐศุภา จิวศิวานนท์, 2563) ; (จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์และรักชนก คชไกร, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้และนวัตกรรมจากผลงานวิจัย คือ รูปแบบกระบวนการสร้างชุดความรู้การพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนของผู้สูงอายุที่มาจากความต้องการของชุมชนเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และทำการประเมินบทบาทและศักยภาพของผู้สูงอายุในชุมชน จากนั้นประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นรูปแบบเอกสารชุดความรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะสื่อสารเพื่อตอบสนองต่อการรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาท่องเที่ยวภายในชุมชน

ภาพที่ 5 รูปแบบกระบวนการสร้างชุดความรู้การพัฒนาทักษะภาษาจีน
เพื่อการท่องเที่ยวชุมชนที่มาจากความต้องการของชุมชน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) ความต้องการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนของตนเองเป็นอย่างดี ข้อคำถามและเนื้อหาในการอบรมนั้นมีความสอดคล้องกับประสบการณ์และภูมิหลังของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมอบรม ช่วยกระตุ้นให้ผู้สูงอายุมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วม การฟัง-พูดเป็นทักษะที่ต้องการพัฒนามากที่สุด 2) นวัตกรรมที่เป็นชุดความรู้ที่ปฏิบัติได้ง่ายไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนสามารถฝึกฝนได้เร็วและมีประสิทธิภาพ สำหรับผู้สูงอายุเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ และนำมาทดลองใช้ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุดความรู้และกระบวนการอบรมดังกล่าวในระดับมากที่สุด 3) การทดลองใช้นวัตกรรมพร้อมกับชุดความรู้และกระบวนการดังกล่าวพร้อมทั้งวัดและประเมินในด้านประสิทธิภาพ ด้านเนื้อหาสาระและรูปแบบพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากผู้ใช้งาน ผู้สูงอายุและคนในชุมชนวัดประยวรงค์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์ สามารถนำนวัตกรรมชุดความรู้ไปเป็นเครื่องมือใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีน รวมทั้งชุมชนอื่น ๆ สามารถใช้รายงานการวิจัยและนวัตกรรมชุดความรู้ของการวิจัยครั้งนี้เป็นต้นแบบในการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ทั้งนี้ควรดำเนินการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างของวัย อาทิ ผู้สูงอายุกับเด็ก โดยมีเป้าหมายให้การพัฒนาทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชนด้วย และในการพัฒนาชุดความรู้ควรพัฒนาเครื่องมือเพื่อช่วยพัฒนาทักษะภาษาจีนที่

หลากหลาย อาทิ คลิปเสียงบรรยายภาษาจีน คลิปวิดีโอ ให้ผู้สูงอายุสามารถนำไปใช้งานได้ด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ม.ค. - ธ.ค. ปี 2563. เรียกใช้เมื่อ 15 กรกฎาคม 2565 จาก shorturl.at/djoMR
- กองยุทธศาสตร์สาธารณะสุขและสิ่งแวดล้อม. (2564). สรุปฐานข้อมูลผู้สูงอายุระดับเขตของ กรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 19 กรกฎาคม 2565 จาก shorturl.at/gnuOU
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนธันวาคม 2562. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2565 จาก shorturl.at/pBIQ6
- จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์และรักชนก คชไกร. (2563). แนวทางการสร้างเสริมพัฒนาพลังในการเป็นมัคคุเทศก์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: มุมมองของผู้สูงอายุกรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารพยาบาลทหารบก , 21(3), 473-480.
- ทวีศักดิ์ จันทรประดิษฐ์, ชัยณรงค์ ศรีรักษ์ และอดุมภะภูมิ ศรีนนท์. (2563). ความต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 15(3), 61-74.
- ธมนวรรณ เพื่องประยูร และณัฐศุภา จิวศิวานนท์. (2563). รูปแบบการพัฒนามัคคุเทศก์กลุ่มผู้สูงอายุเพื่อเสริมสร้างการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนกุฎีจีน แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บุษบา กนกศิลปธรรม. (2559). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ นวัตกรรมสื่อการสอน: บทเรียนภาษาอังกฤษที่มีรากฐานจากความเป็นท้องถิ่นไทย สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). เรียกใช้เมื่อ 30 กันยายน 2564 จาก shorturl.at/ltxL4
- ปิ่นทอง วงษ์สกุล. (31 สิงหาคม 2563). ข้อมูลทั่วไปชุมชนวัดประยุรวงศ์ ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนวัดกัลยาณ์. (ไฟล์น มุนินทรวัฒน์, ผู้สัมภาษณ์)
- พอฤทัย อดใจ และกนิษฐา ชิตช่วง. (2558). ความสับสนและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายโปรตุเกส:กรณีศึกษาชุมชนวัดขวางตาครุ้สยานกุฎีจีน กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 4(1), 31-39.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561- 2565. เรียกใช้เมื่อ 11 ตุลาคม 2565 จาก shorturl.at/abcg2

- อาชญญา รัตนอุบล. (2562). การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชญา ศรีสุวรรณ. (2560). กะดีจิ้น เพชรเม็ดงามแห่งการผสมผสานทางวัฒนธรรม ตอนที่1. เรียกใช้เมื่อ 6 มิถุนายน 2565 จาก shorturl.at/agsY6
- Osher Lifelong Learning Institute at Rutgers University. (2020). Guide To Teaching Older Adults. Retrieved July 16, 2022, from <https://olliru.rutgers.edu/guide-teaching-older-adults>
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (1999). Approaches and methods in language teaching. United Kingdom: Cambridge University Press.